

9 Φεβρουαρίου 1649

Ο Κρόμβελ και η δημοκρατία

Ο εγγονός της Μαρίας Στούαρτ, Κάρολος Α', ανέβηκε στον θρόνο της Αγγλίας στα 1625, ενώ στη Γαλλία του Λουδοβίκου ΙΓ' ήταν ήδη ένα χρόνο πρωθυπουργός ο καρδινάλιος Ρισελιέ. Ωραίος και θαρραλέος, ο Κάρολος ήταν αλαζονικός και στο έπακρο απολυταρχικός. Όμως, οι μέθοδοι του Ρισελιέ δεν είχαν πέραση στην Αγγλία, με τη διαμορφωμένη κιόλας κοινοβουλευτική παράδοση. Οι βουλευτές τού το θύμισαν (1628) κι ο Κάρολος εξαγριώθηκε και διέλυσε το κοινοβούλιο, κυβερνώντας τυραννικά. Ο πρωθυπουργός του, Στράφορντ, επέβαλε παράνομες φορολογίες κι άφησε τον αρχηγό της αντιπολίτευσης του κοινοβουλίου να πεθάνει στη φυλακή. Ο αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρι αποδείχτηκε άνθρωπος της αντιμεταρρύθμισης.

Προτεστάντες και ευγενείς ενώθηκαν κι επαναστάτησαν. Ο Κάρολος αναγκάστηκε να συγκαλέσει το κοινοβούλιο (1640) και να διατάξει την εκτέλεση του Στράφορντ (1641). Προσπάθησε όμως να συλλάβει πέντε βουλευτές, ξεσηκώνοντας όλο το λαό. Έφυγε από την Αγγλία, όπου οι οπαδοί του βρέθηκαν αντιμέτωποι με τους συνασπισμένους αριστοκράτες και προτεστάντες. Ο εμφύλιος πόλεμος έκανε ν' ανατείλει το άστρο του Όλιβ Κρόμβελ. Μέλος του κοινοβουλίου, οργάνωσε έφιππες ομάδες και τσάκισε τους οπαδούς του βασιλιά. Η μεγάλη μάχη έγινε στο Νέισμπι, στις 14 Ιουνίου 1645. Ο βασιλιάς νικήθηκε και ζήτησε καταφύγιο στη Σκωτία, όπου τον έπιασαν και τον έστειλαν στον Κρόμβελ.

Αρχηγός δικού του κόμματος και δικού του στρατού, ο Κρόμβελ πέτυχε την καταδίκη σε θάνατο και τον αποκεφαλισμό του Καρόλου (30 Ιανουαρίου 1649). Στις 9 Φεβρουαρίου 1649, κήρυξε τη δημοκρατία στην Αγγλία, διέλυσε το κοινοβούλιο κι ανακηρύχτηκε «λόρδος προστάτης», επιβάλλοντας δικτατορία. Αυστηρά προτεστάντης, χτύπησε ανελέητα τους καθολικούς της Ιρλανδίας που από τότε άνοιξαν λογαριασμούς με τους Άγγλους.

Κατόρθωσε όμως να επιβάλει την Αγγλία ως ναυτική δύναμη, να κερδίσει τη Δουνκέρκη, να καταλάβει την Τζαμάικα και ν' ανοίξει τη Μεσόγειο στο αγγλικό εμπόριο.

Του πρόσφεραν τον θρόνο και τον αρνήθηκε αλλά δέχτηκε να ορίσει διάδοχο. Πέθανε στις 3 Σεπτεμβρίου 1658 από πυρετό, στα 59 του χρόνια. Αφησε λόρδο προστάτη τον γιο του. Μέσα σε δυο χρόνια, ο Ρίτσαρντ Κρόμβελ παραιτήθηκε. Στον θρόνο της Αγγλίας ανέβηκε ο Κάρολος Β', γιος εκείνου που αποκεφαλίστηκε.

1773: Γεννιέται ο Ουίλιαμ Χένρι Χάρισον, 9ος πρόεδρος των ΗΠΑ. Ήταν ο πρώτος πρόεδρος που πέθανε κατά την διάρκεια της θητείας του, μόλις έναν μήνα μετά την ανάληψη των καθηκόντων του.

1801: Η Γαλλία και η Αυστρία υπογράφουν συνθήκη της Λουνεβίλ, με την οποία μπαίνει τέλος στην Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.

1849: Ο Γκιουζέπε Ματζίι ανακηρύσσει την Ρώμη δημοκρατία.

1934: Υπογράφεται από την Ελλάδα, την Ρουμανία, την Γιουγκοσλαβία και την Τουρκία το Βαλκανικό Σύμφωνο Ειρήνης.

1943: Αμερικανικά στρατεύματα φτάνουν στην Γκουανταλκανάλ, στα νησιά του Σολομώντα, και ανακαλύπτουν ότι οι Ιάπωνες έχουν εκκενώσει την περιοχή.

1945: Τα γαλλικά στρατεύματα φτάνουν στον Ρήνο, έχοντας απελευθερώσει ολόκληρη την Αλσατία και τη Λορένη.

1950: Στην Ελλάδα, αίρεται ο στρατιωτικός νόμος που είχε επιβληθεί εξαιτίας του εμφυλίου πολέμου.

1971: Σεισμός μεγέθους 6,6 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ πλήττει την κοιλάδα Σαν Φερνάντο της Καλιφόρνια, σκοτώνοντας 58 άτομα. Οι ζημιές σε ιδιοκτησίες έφτασαν τα 900 εκατομμύρια δολάρια.

1991: Οι Λιθουανοί αποφασίζουν με μεγάλη πλειοψηφία υπέρ της ανεξαρτησίας τους από τη Σοβιετική Ένωση και επιστροφής τους στο καθεστώς που ίσχυε πριν από τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο.

Ο κόμης Νικόλαος Σολωμός ήταν ο τελευταίος απόγονος μιας πάμπλουτης αριστοκρατικής γενιάς. Είχε υπηρέτρια κάποια Αγγελική Νίκλη, με την οποία απέκτησε δυο παιδιά: Τον Διονύσιο στα 1798 και τον Δημήτριο. Η Αγγελική του έμεινε πιστή ως το τέλος. Κατάκοιτος, ο κόμης δέχτηκε να την παντρευτεί και ν' αναγνωρίσει τα εξώγαμα, λίγο πριν να πεθάνει, στα 1808. Τα παιδιά της υπηρέτριας βρέθηκαν ξαφνικά κληρονόμοι μιας τεράστιας περιουσίας κι ενός σεβαστού για την εποχή τίτλου ευγενείας.

Από τη στιγμή που η Αγγελική Νίκλη έγινε κόμισσα, αφοσιώθηκε στο μέλλον των παιδιών της κι έκανε πράξη αυτό που κάθε Επτανήσιος ονειρευόταν για τους βλαστούς του: Τα έστειλε να σπουδάσουν στην Ιταλία. Δεκάχρονος ακόμα ο Διονύσιος βρέθηκε να σπουδάζει στην Κρεμόνα, την ίδια εκείνη χρονιά της αναγνώρισής του. Συνέχισε με λατινική φιλολογία και νομικά στο πανεπιστήμιο της Παβίας και στα 1818 γύρισε στην αγγλοκρατούμενη πια Ζάκυνθο, από την οποία έλειπε έντεκα ολόκληρα χρόνια.

Λεφτά είχε, τα νομικά δεν τον ενδιέφεραν, ασχολήθηκε με την ποίηση. Έγραφε στα ιταλικά, μη έχοντας εμπιστοσύνη στα ελληνικά του. Τότε, έφτασε στο νησί, καλεσμένος από έναν άλλον αριστοκράτη, ο ήδη διάσημος Σπυριδων Τρικούπης (1788 - 1873). Ο Διονύσιος Σολωμός έτυχε να του διαβάσει μερικά από τα ποιήματα που είχε γράψει. Ο Τρικούπης τα άκουσε σκεφτικός. Ο Σολωμός ζήτησε τη γνώμη του. Ευτυχώς για τα ελληνικά γράμματα, ο Τρικούπης του απάντησε:

«Σίγουρα, μια καλή θέση σας περιμένει στον ιταλικό Παρνασσό. Όμως εκεί, οι πρώτες θέσεις είναι πιασμένες. Ο ελληνικός Παρνασσός δεν έχει ακόμη τον Δάντη του».

Ο Σολωμός διαμαρτυρήθηκε πως δεν ξέρει τη γλώσσα. Ο Τρικούπης επέμενε:

«Η γλώσσα που βυζάζατε με το μητρικό γάλα, είναι η ελληνική».

Ο Σολωμός πείστηκε να προσπαθήσει να γράψει στα ελληνικά. Έγραψε τον Λάμπρο, ένα όμορφο ποίημα, που ακολουθούσε την τεχνοτροπία και το ύφος των δημοτικών μας τραγουδιών. Ήταν η αρχή. Μέσα σ' ένα μήνα, τον Μάιο του 1823, είχε συνθέσει τον «Ύμνο εις την ελευθερία».

Ο άνθρωπος που δίσταζε να γράψει ελληνικά, ήταν βαθιά Έλληνας. Στους στοχασμούς του βρίσκουμε τη φράση «Κλείσε μέσα στην ψυχή σου την Ελλάδα και θα αισθανθείς μέσα σου να λαχταρίζει κάθε είδος μεγαλείου». Κι ήταν ο ίδιος που έγραψε τον στίχο: «Όμορφος κόσμος, ηθικός, αγγελικά πλασμένος». Πέθανε στις 9 Φεβρουαρίου 1857. Τον τοποθέτησαν στο ίδιο βάθρο με τον Σίλερ κι είπαν πως έκανε την ποίηση μουσική τέχνη και θρησκεία και πως λάτρευε έναν αιθέριο εξαγνισμένο κόσμο. Το βέβαιο είναι πως σφράγισε την επανησιακή και την ελληνική ποίηση για δεκαετίες.

1863: Γεννιέται ο Άγγλος μυθιστοριογράφος Άντονι Χόουπ. Έγραψε τον «Αιχμάλωτο της Ζέντα».

1882: Γεννιέται ο Αυστριακός συνθέτης Άλμπαν Μπεργκ. Πέθανε στις 24 Δεκεμβρίου 1935.

1895: Ο Αμερικανός γυμναστής Ουίλιαμ Μόργκαν δημιουργεί το μιντονέτ. Μετονομάστηκε βόλεϊ (πετοσφαίριση).

1945: Γεννιέται η ηθοποιός Μία Φάρου («Το μωρό της Ρόζμαρι», «Πέιτον Πλέις» κ.λπ.).
Ανάμεσα στους συζύγους της ήταν ο Φρανκ Σινάτρα κι ο Γούντι Άλεν, με τον οποίο βρέθηκε στα μαχαίρια το 1992 εξαιτίας της θετής της κόρης.

1981: Πεθαίνει ο θρυλικός Αμερικανός τραγουδιστής του ροκ εν ρολ, Μπιλ Χάλει.